EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI

EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

VIII sınıflar için
COĞRAFYA

Öğretim Programı (Müfredatı)

Üsküp, 2025 yılı

ÖĞRETİM PROGRAMI (MÜFREDAT) HAKKINDA TEMEL VERİLER

Ders	***Coğrafya***
Dersin türü/kategorisi	Zorunlu
Sınıf	VIII (sekizinci)
Öğretim programındaki (müfredattaki) konular/alanlar	• Afrika Coğrafyası • Amerika Coğrafyası • Avustralya ve Okyanusya Coğrafyası • Kutup Bölgeleri Coğrafyası
Ders sayısı	Haftada 2 saat / Yılda 72 saat
Araç, gereç ve materyaller	• Dijital akıllı (smart) cihazlar • Hamer, flipchart, markerlar, çizim kâğıdı, boya kalemleri, cetvel, pergel, makas, yapıştırıcı, bant, bilgisayar, LCD projektör • Afrika, Amerika, Avustralya ve Okyanusya, Arktik ve Antarktika ile ilgili görsel materyaller • Küre (globe), dünya fizikî coğrafya haritası, Afrika fizikî coğrafya haritası, Kuzey ve Güney Amerika fizikî coğrafya haritası, Avustralya ve Okyanusya fizikî coğrafya haritası • Ders kitabı, coğrafya atlası, çalışma yaprakları (ders kitabı/kılavuza göre), sessiz haritalar • Ansiklopediler, sözlükler, dergiler, gazeteler
Öğretmen kadrosu için normatif	Sekizinci sınıfta Coğrafya öğretimi, aşağıdakileri tamamlamış bir kişi tarafından gerçekleştirilebilir: • Coğrafya bölümü, eğitim alanı, – Makedonya Yeterlilikler Çerçevesi'ne göre VII/1 veya VI A yeterlilik seviyesine sahip olan ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi'ne (AKTS) göre en az 240 kredi kazanmış kişiler.

ULUSAL STANDARTLARLA İLİŞKİSİ

Öğretim programında belirtilen öğrenme çıktıları, Ulusal Standartların **Matematik ve Doğa Bilimleri** alanı kapsamında yer alan aşağıdaki yeterliklerin kazandırılmasına yöneliktir:

	Öğrenci bilir ve/veya yapabilir:
III-A.25	Problemin bağlamı içinde elde edilen sonuçların makul olup olmadığını değerlendirerek sonuçların nasıl kontrol edileceğine karar verir.
III-A.29	Fikirleri inceleme ve seçme; gözlem yapma, tahmin etme ve varsayımlar (hipotezler) oluşturma; kanıt toplama ve değerlendirme; tahminleri kontrol etme; araştırma planlama, organize etme ve yürütme; verileri kaydetme, işleme, analiz etme ve sonuçları sunma; çıkarımları değerlendirme ve tartışma becerisine sahiptir.
III-A.30	Farklı alanlardan nicel verileri tablo, grafik, diyagram ve taslaklar halinde düzenleme ve sunma; farklı biçimlerde sunulan verileri yorumlama becerisine sahiptir.
III-A.63	Dünyadaki kıtaların, bölgelerin ve devletlerin coğrafi özelliklerini tanımlama ve karşılaştırma becerisine sahiptir.
III-A.66	Haritalarda gösterilen coğrafi alanların özellikleri hakkında bilgi edinme ve bu alanları ve özelliklerini göstermek için taslaklar hazırlama becerisine sahiptir
III-A.67	Taslaklar, haritalar, görseller ve dijital gösterimler yardımıyla verilen coğrafi alanlarda mekânsal yönelim becerisine sahiptir.
	Öğrenci şunları anlar ve kabul eder:
III-B.5	Merak ve yenilikçilik, bilimsel araştırma düşüncesinin geliştirilmesinde temel unsurlardır.
III-B.9	Bilimsel teorilerin ve bunların uygulamalarının avantajlarını, sınırlılıklarını ve risklerini anlaması; doğru karar verme ve değer oluşturma konusunda gelişmiş bir yaklaşım sergilemesi; sorunların çözümünde ahlaki boyut dâhil olmak üzere sorumlu bir tutum geliştirmesi gerekmektedir.

Öğretim programı ayrıca Ulusal Standartlar kapsamında aşağıdaki yatay alanlardan ilgili yeterlikleri de içermektedir:

Dil okuryazarlığı, Dijital okuryazarlık, Kişisel ve sosyal gelişim, Toplum ve demokratik kültür, Teknik, teknoloji ve girişimcilik ile Sanatsal ifade ve kültür.

	Öğrenci bilir ve/veya yapabilir:
I-A.3	Eleştirel ve yapıcı bir diyalog yürütür, kendi görüşlerini gerekçeli biçimde ifade eder.
I-A.10	Görsel olarak sunulan içerikleri (diyagramlar, tablolar ve grafikler, illüstrasyonlar, animasyonlar vb.) anlar; bunları ayırt edebilir, analiz edebilir, değerlendirebilir, özetleyebilir ve söz konusu görsel içerikleri (yazılı ve sözlü olarak) açıklayabilir.
I-A.12	Farklı kaynak ve medya türlerinden elde edilen bilgileri kullanır ve kaynak, bağlam, amaç ve sunulan bilgilerin güvenilirliğini dikkate alarak bu bilgilere eleştirel bir yaklaşım sergiler.
IV-A.2	Bir görev/problemin çözümünde ne zaman ve hangi şekilde BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) kullanımının gerekli ve etkili olduğunu değerlendirir; gerekli programları seçip kurabilir, koruma yazılımlarını kullanabilir ve dijital cihazlar ile ağların işleyişindeki rutin sorunları çözebilir.

IV-A.5	Hangi bilgilere ihtiyaç duyduğunu belirler; dijital veri, bilgi ve içerikleri bulur, seçer ve indirir; ayrıca bunların belirli bir ihtiyaca uygunluğunu ve kaynağın güvenilirliğini değerlendirir.
IV-A.8	Dijital içerikleri, eğitim ve sosyal ağları ile dijital bulut hizmetlerini güvenli ve sorumlu bir şekilde kullanır.
V-A.4	Kendi yeterliklerini ve başarılarını (güçlü ve zayıf yönleri dâhil) değerlendirir ve buna dayanarak gelişim ve ilerlemeyi sağlayacak öncelikleri belirler.
V-A.6	Öğrenme ve kişisel gelişim için hedefler belirler ve bu hedeflere ulaşma yolunda ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmek için çalışır.
V-A.7	Kendi deneyimlerini öğrenmeyi kolaylaştırmak ve gelecekteki davranışlarını uyarlamak için kullanır.
V-A.8	Kendi zamanını, belirlenen hedefleri etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirmesine ve kendi ihtiyaçlarını karşılamasına imkân verecek biçimde düzenler.
V-A.10	Kendi ve başkalarının eylemlerinde doğru ve yanlış olanı değerlendirmede etik ilkeleri uygular. Dürüstlük, adalet, saygı, sabır, özen, nezaket, minnettarlık, kararlılık, cesaret ve öz disiplin gibi erdemli karakter özelliklerini sergiler.
V-A.13	Başkalarıyla iletişim kurar ve kendini duruma uygun biçimde ifade eder.
V-A.14	Aktif biçimde dinler, empati ve anlayış göstererek uygun tepkiler verir. Kendi kaygı ve ihtiyaçlarını yapıcı bir şekilde ifade eder.
V-A.15	Ortak hedeflere ulaşmak için başkalarıyla iş birliği yapar; kendi görüş ve ihtiyaçlarını paylaşırken başkalarının görüş ve ihtiyaçlarını da dikkate alır.
V-A.17	Kendisi için geri bildirim ve destek arar; aynı zamanda başkalarının yararına olacak şekilde yapıcı geri bildirim ve destek sağlar.
V-A.18	Problemleri ortaya çıkarmak, bilgileri ve önerileri analiz edip değerlendirmek ve varsayımları kontrol etmek amacıyla ilgili sorular sorarak araştırma yapar.
V-A.19	Sonuç çıkarmak ve rasyonel kararlar almak amacıyla önerilerde bulunur, farklı olasılıkları değerlendirir ve sonuçları öngörür.
V-A.20	Bilgi ve kanıtları ilgili ölçütlere göre eleştirel biçimde analiz eder.
V-A.21	Kendi öğrenme sürecini analiz eder, değerlendirir ve geliştirir.
VI-A.2	Kendi davranışını geliştirmek amacıyla analiz eder ve topluma aktif katılım için gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler belirler.
VI-A.3	Kendi görüşlerini formüle eder ve gerekçelendirir; başkalarının görüşlerini dinler ve analiz eder, katılmasa bile onlara saygılı davranır.
VI-A. 5	İnsanlar arasındaki farklılıkları (cinsiyet, etnik köken, yaş, yetenekler, sosyal statü vb.) anlar.
VI-A. 6	Kendisinde ve başkalarında stereotip ve önyargıların varlığını fark eder ve ayrımcılığa karşı durur.
VI-A.23	Dünya kıtalarının, bölgelerinin ve ülkelerinin coğrafi özelliklerini tanımlar ve bunları toplumsal gelişimle ilişkilendirir.
VII-A.1	Bilimlerden elde edilen bilgileri teknik, teknoloji ve günlük yaşamla ilişkilendirir.
VII-A.9	Önceden belirlenmiş kurallara uygun olarak ve tüm ekip üyelerinin rol ve katkılarına saygı göstererek ekip çalışmasına aktif biçimde katılır.
VIII-A.10	Çevresinde diğer kültür gruplarına yönelik stereotip ve önyargıları belirler ve bunları sorgular.
VIII-A.12	Dünyayı yalnızca kendi kültürünün bakış açısından değil, diğer kültürlerin perspektiflerinden de yorumlar.
	Öğrenci şunları anlar ve kabul eder:

IV-B.1	Dijital okuryazarlık, günlük yaşam için gereklidir; öğrenmeyi, yaşamı ve çalışmayı kolaylaştırır, iletişimin genişlemesine, yaratıcılığa ve yenilikçiliğe katkı sağlar ve çeşitli eğlence imkânları sunar.
IV-B.3	BİT'in (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) potansiyellerinin artacağı ve bunların takip edilip kullanılması gerektiği; ancak dijital cihazlar aracılığıyla erişilen veri ve bilgilerin güvenilirliği, doğruluğu ve etkisi konusunda eleştirel bir yaklaşım geliştirilmesi gerektiği
IV-B.5	Dijital ortamda erişilen bilgilerin etik kurallar çerçevesinde, belirlenmiş ilkelere uygun şekilde ve insan yararına kullanılmasının gerekli olduğu ifade edilmektedir.
V-B.3	Kişisel başarı ve iyi oluş hâlinin büyük ölçüde bireyin kendi çabalarına ve elde ettiği sonuçlara bağlı olduğu belirtilmektedir.
V-B.4	Her davranışın birey ve/veya çevresi üzerinde sonuçlar doğurduğu ifade edilmektedir.
V-B.7	İnisiyatif alma, azim, kararlılık ve sorumluluğun görevleri yerine getirmede, hedeflere ulaşmada ve günlük yaşamda karşılaşılan zorlukların aşılmasında önemli olduğu vurgulanmaktadır.
V-B.8	Başkalarıyla etkileşimin karşılıklı olduğu; bireyin kendi ihtiyaçlarını talep etme hakkına sahip olduğu gibi başkalarının da kendi ihtiyaçlarını karşılaması için alan tanıma sorumluluğu bulunduğu belirtilmektedir.
V-B.9	Geri bildirim istemenin ve yapıcı eleştiriyi kabul etmenin bireysel ve sosyal gelişime katkı sağladığı ifade edilmektedir.
V-B.10	Öğrenmenin sürekli bir süreç olduğu; okul ile sınırlı olmadığı ve yalnızca formal eğitimle bitmediği belirtilmektedir.
VI-B. 1	İnsanlar arasındaki farklılıklara (cinsiyet, etnik köken, yaş, yetenekler, sosyal statü vb.) dayalı olarak ayrımcılık yapılmaması gerektiği ifade edilmektedir.
VI-B.11	Her bireyin kendi dinini seçme veya herhangi bir dine mensup olmama hakkına sahip olduğu ve bu seçimin herhangi bir olumsuz sonuç doğurmaması gerektiği belirtilmektedir.
VII-B.4	İş ahlakı, kültürel duyarlılık ve başkalarına yönelik tutumların olumlu bir çalışma ortamı oluşturma ve sürdürmede önemli olduğu vurgulanmaktadır.
VII-B.5	Kaynakların sınırsız olmadığı ve bu nedenle sorumlu bir şekilde kullanılması gerektiği ifade edilmektedir.
VIII-B.5	Kültürler arasındaki farklılıklara öğrenme fırsatı ve karşılıklı anlayış ile gelişim için bir imkân olarak yaklaşılması gerektiği belirtilmektedir.
VIII-B.6	Diğer kültürlerin saygıyla karşılanması ve tanıtılmasının, kişinin kendi kültürüne yönelik saygının da artmasına katkı sağladığı ifade edilmektedir.

ÖĞRENME KAZANIMLARI

Konu: Afrika Coğrafyası

Toplam ders saati: 24

Öğrenme kazanımları:
Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Afrika'nın coğrafi konumunu açıklar ve Afrika'nın sınırlarının coğrafi harita üzerinde nerelere uzandığını gösterir.
2. Afrika'nın doğal-coğrafi özelliklerini (kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya ve doğal kaynaklar) coğrafi harita yardımıyla açıklar.
3. Afrika'nın beşerî ve ekonomik-coğrafi özelliklerini (nüfus miktarı, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler, halklar ve Afrika'da görülen diğer kültürel özellikler) açıklar.
4. Afrika'nın bölgesel ayrımını coğrafi harita yardımıyla açıklar; her bölgeye ait ülkeleri belirler ve en bilinen turizm merkezlerini adlandırır.
5. Coğrafi harita yardımıyla Mısır ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin temel coğrafi özelliklerini (coğrafi konum, sınırlar, yüzölçümü, kıyı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya, nüfus, büyük şehirler, önemli turizm merkezleri, devlet yönetimi vb.) açıklar.

Konular (ve kavramlar):	**Değerlendirme standartları:**
• **Afrika'nın doğal-coğrafi özellikleri** (coğrafi konumu, kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, adalar: Azor Adaları, Yeşil Burun Adaları, Kanarya Adaları, Madagaskar, Seyşeller; yarımadalar: Tunus, Sina Yarımadası, Somali; denizler: Akdeniz, Kızıldeniz; körfezler: Sirte, Gine Körfezi; boğazlar ve geçitler, Süveyş Kanalı; yer şekilleri: ovalar, dağlar: Atlas, Ahaggar, Tibesti, Darfur, Etiyopya Dağları, Kilimanjaro, Kenya, Ruwenzori; platolar: Doğu Afrika Platosu, Güney Afrika Platosu; çöller: Sahra, Kalahari, Namib; iklim: ekvatoral, tropikal, step, çöl, subtropikal, ılıman; havza alanları; nehirler: Nil, Senegal, Nijer, Kongo, Orange, Zambezi, Limpopo; göller: Çad, Victoria, Tanganika, Malavi/Nyasa; doğal kaynaklar: petrol, doğal gaz, platin, elmas, kobalt, manganez, altın, uranyum)	• Afrika'nın coğrafi konumunu açıklar, sınırlarının coğrafi harita üzerinde nereden geçtiğini gösterir ve yüzölçümü bakımından dünyanın ikinci büyük kıtası olduğunu belirtir. • Coğrafi harita yardımıyla Afrika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını açıklar; en büyük adaları, yarımadaları ve körfezleri belirler ve bunların hangi ülkelere ait olduğunu tanımlar. • Afrika'daki en önemli boğazları ve geçitleri coğrafi harita yardımıyla açıklar ve hangi denizleri birbirine bağladıklarını belirler. • Afrika'da hâkim olan yer şekillerini açıklar ve coğrafi harita üzerinde en belirgin yer şekli birimlerini (ovalıklar, platolar, dağlık alanlar ve en yüksek zirveleri, çöller vb.) belirleyerek bunların hangi ülkeler boyunca uzandığını gösterir.

	• Afrika'nın hangi sıcaklık kuşakları içinde yer aldığını ve hangi iklim tiplerinin baskın olduğunu belirtir; bu iklimlerin yayılış alanlarını ve temel özelliklerini açıklar. • Afrika'da okyanuslar ve denizlerin iklim özellikleri üzerindeki etkisini açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Afrika'nın kıyı yaptığı okyanusları ve denizleri isimlendirir. • Coğrafi harita yardımıyla Afrika'daki en büyük nehirleri, hangi ülkelerden geçtiklerini, nerelere döküldüklerini ve hangi havza alanına ait olduklarını belirler. • Coğrafi harita yardımıyla Afrika'daki en büyük ve önemli gölleri ve bu göllerin hangi ülkelerde bulunduğunu isimlendirir. • Afrika'nın sahip olduğu en önemli doğal kaynakları (petrol, doğal gaz, elmas, altın vb.), bunların hangi bölgelerde ve ülkelerde yoğunlaştığını belirler ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Doğal kaynakların, yoğun olarak bulunduğu bölgelerin ve ülkelerin ekonomik ve bölgesel gelişimi üzerindeki önemini açıklar.
• **Afrika'nın sosyo-coğrafi özellikleri** (nüfus miktarı, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler: Hristiyanlık, İslam, Hinduizm, Yahudilik, Budizm; halk grupları, en büyük şehirler: Lagos, Kinşasa, Kahire, Johannesburg, İskenderiye; bölgeler: Kuzey Afrika, Doğu Afrika, Batı Afrika, Güney Afrika, Orta Afrika; turizm merkezleri: Mısır, Tunus, Madagaskar, Zanzibar, Seyşeller; kültürel ve tarihi eserler: Giza Piramitleri)	• Afrika kıtasının toplam nüfusunu belirtir ve nüfus sayısı bakımından Dünya'nın ikinci büyük kıtası olduğunu tanımlar. • Afrika'nın farklı bölgelerinde nüfus yoğunluğunun değişken olduğunu belirler; en yoğun nüfuslu ülkelerden bazılarını (Uganda, Ruanda, Burundi vb.) ve en seyrek nüfuslu ülkelerden bazılarını (Batı Sahra, Libya, Botsvana) isimlendirir ve bunları coğrafi harita üzerinde gösterir. • Doğal nüfus artış hızını ve bu durumun nedenlerini açıklar; yaş yapısı bakımından genç nüfusun baskın olduğu bir kıta

	olduğunu tanımlar. • Başlıca dinleri ve eski kültürel özelliklerini koruyan bazı etnik toplulukları (San/Buşmanlar, Pigmeler, Tuaregler, Berberiler vb.) isimlendirir ve bunların hangi bölgelerde daha yaygın olduğunu açıklar. • Afrika'da görülen karakteristik sanatsal ve geleneksel değerlerden bazılarını (vücut boyama – dövme uygulamaları) isimlendirir. • Afrika'daki dünyaca ünlü kültürel ve tarihî yapıları (Giza Piramitleri) isimlendirir ve bunların hangi ülkelerde bulunduğunu belirler. • Afrika nüfusunun en önemli sorunlarını (gıda yetersizliği, su kıtlığı ve sağlık hizmetlerine erişim eksikliği) açıklar. • Afrika'nın en büyük şehirlerini isimlendirir, hangi ülkelerde bulunduklarını belirler ve bunları coğrafi harita üzerinde gösterir. • Afrika'nın bölgelere ayrımını isimlendirir; coğrafi harita yardımıyla bu bölgelerin yayılışını açıklar ve her bölgeye ait ülkeleri belirler. • Afrika'daki en önemli turizm merkezlerini isimlendirir, hangi ülkelerde bulunduklarını belirler ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Coğrafi harita yardımıyla Mısır'ın temel coğrafi özelliklerini (coğrafi konum, sınırlar, yüzölçümü, kıyı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya, nüfus, büyük şehirler, önemli turizm merkezleri, devlet yönetimi, doğal kaynaklar vb.) açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Güney Afrika Cumhuriyeti'nin temel coğrafi özelliklerini (coğrafi konum, sınırlar, yüzölçümü, kıyı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya, nüfus, büyük şehirler, önemli turizm merkezleri, devlet

	yönetimi, doğal kaynaklar vb.) açıklar.

Etkinlik Örnekleri:

- Öğrenciler küçük gruplar/ikili olarak, internet ve görsel materyaller kullanarak Afrika'nın sınırları ve yüzölçümü hakkında araştırma yapar. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf Afrika'nın büyüklüğü ve coğrafi konumu hakkında tartışma yürütür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak, internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceler: büyük adalar (hangi ülkelere ait oldukları), yarımadalar (hangi ülkelerin bulunduğu) ve körfezler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir; diğer gruplar sunum yapan gruba bir soru sorar. Sonunda Afrika kıyı bölgelerinin en fazla girintili çıkıntılı olduğu alanlar hakkında ortak bir sonuç çıkarılır.
- Öğrenciler küçük gruplar halinde "Süveyş Kanalı'nda Yolculuk" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup internet ve görsel materyaller kullanarak kanalda "yolculuk" yapar. Her grup, kanal hakkında (hangi denizleri bağladığı, nerede bulunduğu, büyüklüğü, önemi vb.) kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda kanalın stratejik önemi hakkında tartışma yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplar halinde "Sahra Çölü'nde Yolculuk" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup internet ve görsel materyaller kullanarak çölü "keşfeder". Her grup, çöl hakkında (konumu, büyüklüğü, sıcaklık, yağış vb.) kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda dünyanın en büyük çölü hakkında ortak bir tartışma yürütülür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika'daki iklimi araştırır. Her grup belirli bir iklim faktörünü (denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) ve belirli bir iklim tipinin özelliklerini (yayılış alanı, hava sıcaklığı, yağış miktarı, bitki örtüsü ve hayvan toplulukları vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf, iklimin Afrika'nın farklı bölgelerinde insanların yaşam biçimi üzerindeki etkisini tartışır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika'daki denizler, nehirler ve göller hakkında araştırma yapar. Her grup Afrika'nın hangi okyanuslara ve denizlere kıyısı olduğunu; büyük nehirlerin özelliklerini (uzunluk, geçtiği ülkeler, döküldüğü yer, ait olduğu havza vb.) ve büyük göllerin özelliklerini (büyüklük, bulunduğu ülke, göllere dökülen veya göllerden çıkan nehirler vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf bir quiz çözer ve Afrika için en önemli denizler, nehirler ve göller üzerine tartışma yürütür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika'nın doğal kaynaklarını (petrol, doğal gaz, platin, elmas, kobalt, manganez, altın, uranyum) araştırır. Her grup farklı bir doğal kaynağı ve bunun en yoğun bulunduğu bölgeleri inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda doğal kaynakların bir bölgenin veya ülkenin gelişimindeki önemi üzerine ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika'nın bölgelere ayrımını araştırır. Her grup farklı bir Afrika

bölgesini inceler (bölgeye ait ülkeler, yüzölçümü, toplam nüfus, en büyük şehir, nüfus yoğunluğu ve doğal nüfus artış hızı). Her grup tablo ve grafik biçiminde kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf Afrika'nın toplam nüfusu, en yoğun nüfuslu bölgeler ve ülkeler, yüzölçümü ve nüfus bakımından en büyük ülkeler ve en büyük şehirler hakkında tartışma yürütür ve bunları coğrafi harita üzerinde gösterir.

- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Afrika'da yaygın olan başlıca dinleri ve halk gruplarını araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf, Afrika kıtasında en yaygın dinler ve etnik gruplar hakkında ortak bir değerlendirme yapar.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak Afrika'daki en önemli sorunları (gıda yetersizliği, su kıtlığı ve sağlık hizmetlerine erişim eksikliği) internet ve görsel materyaller kullanarak araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf, Afrika kıtasında yaşanan en büyük sorunlar hakkında tartışma yürütür ve ortak sonuçlara ulaşır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak Giza Piramitleri hakkında internet ve görsel materyaller kullanarak araştırma yapar. Her grup kısa bir multimedya sunumu (görseller, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf, bu yapıların bulundukları ülkede turizmin gelişimine etkisi hakkında tartışma yapar.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak Afrika'daki en önemli turizm merkezlerini internet ve görsel materyaller kullanarak araştırır. Her grup farklı bir Afrika bölgesini inceler (doğal ve kültürel çekicilikler, coğrafi konum, turistik yerler vb.). Her grup multimedya sunumu (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda tüm sınıf, turizmin önemi ve bölgesel gelişime etkisi üzerine tartışır ve Afrika'daki en bilinen turizm merkezlerini belirler.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak Afrika'daki büyük ülkelerden bazıları (Mısır ve Güney Afrika Cumhuriyeti) hakkında temel coğrafi özellikleri internet ve görsel materyaller kullanarak araştırır. Her grup bu ülkelerden biri üzerinde çalışır. Multimedya sunumu hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda ortak tartışma ile bu ülkelerin özellikleri karşılaştırılır.
- Öğrenciler gruplara ayrılarak bir turizm acentesi gibi çalışır ve Afrika'daki turistik yerler için reklam broşürü hazırlar. Broşürde önerilen tur, ülke, konuşulan dil, kullanılan para birimi, başkent, önemli kültürel yapılar, geleneksel yemekler ve iklim gibi bilgiler yer alır. Broşürler metin ve görseller içerir. Sonunda öğrenciler broşürleri paylaşır ve bir turist olsalar hangi yeri ziyaret etmek istediklerini seçerler.
- Her öğrenci bireysel olarak öğretmen yönergesi doğrultusunda Afrika'nın sessiz haritasını doldurur (ülkeler, denizler, nehirler, göller vb.).

Konu: Amerika Coğrafyası

Toplam ders saati: 36

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Kuzey ve Güney Amerika'nın coğrafi konumunu açıklar ve coğrafi harita üzerinde sınırlarının nereden geçtiğini gösterir.

2. Kuzey ve Güney Amerika'nın doğal-coğrafi özelliklerini (kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya ve doğal kaynaklar) coğrafi harita yardımıyla açıklar.
3. Amerika kıtasının beşerî ve ekonomik-coğrafi özelliklerini (nüfus miktarı, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler, halklar, diller ve yerleşmeler) açıklar.
4. Amerika'nın bölgesel birimlerini coğrafi harita yardımıyla açıklar; her bölgeye ait ülkeleri belirler ve en bilinen turizm merkezlerini isimlendirir.
5. Coğrafi harita yardımıyla Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve Brezilya'nın temel coğrafi özelliklerini (coğrafi konum, sınırlar, yüzölçümü, kıyı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya, nüfus, büyük şehirler, önemli turizm merkezleri ve devlet yönetimi vb.) açıklar.

Konular (ve kavramlar):	**Değerlendirme standartları:**
• **Kuzey Amerika'nın doğal-coğrafi özellikleri** (Kuzey Amerika, Güney Amerika, coğrafi konum, kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, adalar: Grönland, Baffin Adası, Victoria Adası, Newfoundland, Bahama Adaları, Küçük ve Büyük Antiller; yarımadalar: Alaska, Kaliforniya, Labrador, Florida, Yucatán; denizler: Beaufort Denizi, Bering Denizi, Karayip Denizi, Sargasso Denizi; körfezler: Hudson Körfezi, Alaska Körfezi, Kaliforniya Körfezi, Meksika Körfezi; boğazlar ve geçitler: Panama Kanalı; ovalar: Orta Ovalar; platolar: Büyük Havza, Colorado Platosu, Meksika Platosu; dağlar: Kordilleralar, Appalach Dağları; volkanlar: Mauna Loa, Mauna Kea, Popocatépetl, Orizaba; çöller: Mojave; iklim tipleri; havzalar; nehirler: Mackenzie (Arktik Okyanusu havzası), Yukon, Columbia, Colorado (Pasifik Okyanusu havzası), St. Lawrence, Mississippi-Missouri, Rio Grande (Atlas Okyanusu havzası); göller: Great Bear, Great Slave, Büyük Amerika Gölleri (Superior, Michigan, Huron, Erie, Ontario).)	• "Amerika" ismi ile Kuzey ve Güney Amerika kıtaları arasındaki ilişkiyi açıklar ve bu iki kıta arasındaki sınırı coğrafi harita üzerinde gösterir. • Kuzey Amerika'nın coğrafi konumunu açıklar, sınırlarının coğrafi harita üzerinde nereden geçtiğini gösterir ve dünyanın yüzölçümü bakımından üçüncü büyük kıtası olduğunu belirtir. • Coğrafi harita yardımıyla Kuzey Amerika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını açıklar; en büyük adaları, yarımadaları, körfezleri ve boğazları belirler ve bunların hangi ülkelere ait olduğunu tanımlar. • Kuzey Amerika'da hâkim olan yer şekillerini açıklar ve coğrafi harita üzerinde en belirgin yer şekli birimlerini (ovalıklar, dağlar, platolar ve çöller) ve bunların hangi ülkeler boyunca uzandığını gösterir. • Kuzey Amerika'nın iklim özellikleri üzerinde etkili olan faktörleri (enlem, denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) açıklar. • Kuzey Amerika'nın hangi sıcaklık kuşaklarında yer aldığını ve hangi iklim tiplerinin baskın olduğunu belirtir; bu iklimlerin yayılışını ve temel özelliklerini açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Kuzey Amerika'nın kıyı yaptığı okyanusları ve denizleri belirler. • Coğrafi harita yardımıyla Kuzey Amerika'daki en büyük nehirleri ve bu nehirlerin hangi ülkelerden geçtiğini isimlendirir. • Coğrafi harita yardımıyla Kuzey Amerika'daki en büyük ve önemli

	gölleri ve bu göllerin hangi ülkelerde bulunduğunu belirtir. • Kuzey Amerika'nın sahip olduğu en önemli doğal kaynakları (petrol, kömür, altın, bakır, alüminyum, ormanlar vb.), bunların hangi bölgelerde ve ülkelerde yoğunlaştığını belirler ve coğrafi harita üzerinde gösterir.
• **Güney Amerika'nın doğal-coğrafi özellikleri** (coğrafi konum, kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, adalar: Galapagos, Tierra del Fuego; yarımadalar; denizler, körfezler, boğazlar: Magellan Boğazı; yer şekilleri: ovalar, platolar, dağlar: And Dağları, Guyana ve Brezilya Platoları; volkanlar: Ojos del Salado, Cotopaxi; çöller: Atacama; nehirler: Amazon, Orinoco, Parana; havzalar: Pasifik ve Atlantik Okyanusu havzaları; göller: Titicaca.)	• Güney Amerika'nın coğrafi konumunu açıklar ve sınırlarının coğrafi harita üzerinde nereden geçtiğini gösterir. • Coğrafi harita yardımıyla Güney Amerika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını açıklar; en büyük adaları, yarımadaları, körfezleri ve boğazları belirler ve bunların hangi ülkelere ait olduğunu tanımlar. • Güney Amerika'da hâkim olan yer şekillerini açıklar ve coğrafi harita üzerinde en belirgin yer şekli birimlerini (ovalıklar, dağlar, platolar ve çöller) ve bunların hangi ülkeler boyunca uzandığını gösterir. • Güney Amerika'nın iklim özellikleri üzerinde etkili olan faktörleri (enlem, denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) açıklar. • Güney Amerika'nın hangi sıcaklık kuşaklarında yer aldığını ve hangi iklim tiplerinin baskın olduğunu belirtir; bu iklimlerin yayılışını ve temel özelliklerini açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Güney Amerika'daki en büyük nehirleri ve gölleri isimlendirir. • Güney Amerika'nın sahip olduğu en önemli doğal kaynakları (petrol, kömür, altın, bakır, alüminyum, ormanlar vb.), bunların hangi bölgelerde ve ülkelerde yoğunlaştığını belirler ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Doğal kaynakların, bulundukları bölgelerin ve ülkelerin ekonomik gelişimi üzerindeki önemini açıklar.
• **Kuzey ve Güney Amerika'nın sosyo-coğrafi özellikleri** ((nüfus miktarı, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler: Hristiyanlık, Katoliklik, Protestanlık; halklar, diller: İngilizce, İspanyolca, Portekizce,	• Kuzey ve Güney Amerika'yı yüzölçümü ve nüfus bakımından karşılaştırır ve nüfusun hangi bölgelerde yoğunlaştığını belirler. • Kuzey ve Güney Amerika'daki nüfus yoğunluğunun farklı bölgelerde

Fransızca; yerleşmeler ve büyük şehirler: Mexico City, New York, Los Angeles, Chicago, São Paulo, Rio de Janeiro; turizm merkezleri: New York, Washington, Las Vegas, Orlando, Acapulco, Hawaii, Galapagos, San Francisco, Rio de Janeiro, Yellowstone Milli Parkı, Machu Picchu, Chichén Itzá, Niagara Şelaleleri, Angel Şelalesi, Iguazu Şelaleleri, Grand Canyon, Amazonya).	değişken olduğunu belirler ve bu durumu etkileyen coğrafi faktörleri açıklar. • Doğal nüfus artış hızını, nedenlerini ve bunun demografik hareketler üzerindeki sonuçlarını açıklar. • Kuzey ve Güney Amerika'da yaygın olan başlıca dinleri belirtir ve bu dinlerin hangi bölgelerde daha fazla yayılım gösterdiğini açıklar. • Kolomb öncesi dönemde gelişmiş uygarlıklar kurmuş halkları (Mayalar, İnka ve Aztekler) isimlendirir, bunların yayılış alanlarını coğrafi harita üzerinde gösterir ve Orta Amerika'nın Kuzey ve Güney Amerika ile olan coğrafi ve kültürel bağını açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Amerika kıtasını üç bölgesel birime (Kuzey, Orta ve Güney Amerika) ayırır; bu bölgelere ait ülkeleri, en büyük ülkeleri ve başkentlerini belirler. • Kuzey ve Güney Amerika'daki en büyük şehirleri isimlendirir, hangi ülkelerde bulunduklarını belirler ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Kuzey ve Güney Amerika'daki en önemli turizm merkezlerini isimlendirir, temel özelliklerini açıklar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Coğrafi harita yardımıyla Amerika Birleşik Devletleri'nin temel coğrafi özelliklerini (coğrafi konum, sınırlar, yüzölçümü, kıyı yapısı, yer şekilleri, iklim, hidrografya, nüfus, büyük şehirler, turizm merkezleri, yönetim şekli ve doğal kaynaklar) açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Kanada'nın temel coğrafi özelliklerini açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Brezilya'nın temel coğrafi özelliklerini açıklar.

Etkinlik Örnekleri:

- Öğrenciler küçük gruplara/ikili olarak, internet ve görsel materyaller kullanarak Amerika kıtasının iki kıtaya (Kuzey ve Güney Amerika) ayrılmasını ve bu iki kıta arasındaki sınırın nereden geçtiğini araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf, Amerika kıtasının Kuzey ve Güney Amerika olarak ikiye ayrılması konusunda ortak bir sonuca ulaşır.
- Öğrenciler küçük gruplara/ikili olarak, internet ve görsel materyaller kullanarak Kuzey Amerika'nın sınırlarını ve yüzölçümünü araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf, Kuzey Amerika'nın büyüklüğü ve coğrafi konumu hakkında

tartışma yürütür.

- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey Amerika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceler: büyük adalar (hangi ülkelere ait oldukları), yarımadalar (hangi ülkelerde bulundukları) ve körfezler. Her grup multimedya sunumu (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sunum sırasında diğer gruplar konuya ilişkin birer soru sorar. Daha sonra sunum yapan gruptan bir öğrenci öğretmen rolünü üstlenerek diğer gruplara sorular yöneltir ve bu süreç tüm gruplar için tekrarlanır. Sonunda Kuzey Amerika'nın hangi bölgelerinin en fazla kıyı girintisine sahip olduğu hakkında ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak "Kuzey Amerika'da Dağ Araştırması" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup belirli bir dağlık alan, ova, plato veya çöl hakkında (en yüksek zirve, uzunluk, coğrafi konum, hangi ülkelerde bulunduğu vb.) araştırma yapar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda Kuzey Amerika'nın en büyük ve en önemli dağ sistemleri ve bunların bölgesel gelişime etkisi hakkında tartışma yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey Amerika'nın iklimini araştırır. Her grup belirli bir iklim faktörünü (denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) ve bir iklim tipinin özelliklerini (yayılış alanı, sıcaklık, yağış, bitki ve hayvan örtüsü vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Kuzey Amerika'nın farklı bölgelerinde iklimin insan yaşamı üzerindeki etkisi tartışılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey Amerika'daki denizler, nehirler ve göller hakkında araştırma yapar. Her grup Kuzey Amerika'nın kıyı yaptığı denizleri, büyük nehirlerin özelliklerini (uzunluk, geçtiği ülkeler, döküldüğü yer, ait olduğu havza vb.) ve büyük göllerin özelliklerini (büyüklük, bulunduğu ülke, göllere dökülen veya göllerden çıkan nehirler vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf bir quiz çözer ve Kuzey Amerika'daki en önemli denizler, nehirler ve göller üzerine tartışma yürütür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey Amerika'nın sahip olduğu doğal kaynakları (petrol, kömür, altın, bakır, alüminyum, ormanlar vb.) araştırır. Her grup farklı bir doğal kaynağı ve bunun en yoğun bulunduğu bölgeleri inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda doğal kaynakların Kuzey Amerika'daki bölgesel ve ekonomik gelişime etkisi üzerine ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara/ikili olarak, internet ve görsel materyaller kullanarak Güney Amerika'nın sınırlarını ve yüzölçümünü araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda tüm sınıf Güney Amerika'nın büyüklüğü ve coğrafi konumu hakkında tartışma yürütür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Güney Amerika kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceler: büyük adalar (hangi ülkelere ait oldukları), yarımadalar (hangi ülkelerde bulundukları) ve körfezler. Her grup multimedya sunumu (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sunum sırasında diğer gruplar birer soru sorar. Daha sonra sunum yapan gruptan bir öğrenci öğretmen rolünü üstlenerek diğer gruplara sorular yöneltir ve bu süreç tüm gruplar için tekrarlanır. Sonunda Güney

Amerika'nın hangi bölgelerinin en fazla kıyı girintisine sahip olduğu hakkında ortak bir değerlendirme yapılır.

- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak "Güney Amerika'da Dağ Araştırması" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup internet ve görsel materyaller kullanarak belirli bir dağlık alanı (en yüksek zirve, uzanış uzunluğu, coğrafi konumu, hangi ülkelerde bulunduğu vb.), bir ova, bir plato ve bir çöl hakkında araştırma yapar. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda Güney Amerika'nın en büyük ve en önemli dağ sistemi ve bunun bulunduğu bölgelerin gelişimine etkisi üzerine ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Güney Amerika'nın iklimini araştırır. Her grup belirli bir iklim faktörünü (denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) ve bir iklim tipinin özelliklerini (yayılış alanı, sıcaklık, yağış, bitki ve hayvan örtüsü vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Güney Amerika'da iklimin farklı bölgelerde insanların yaşam biçimine etkisi tartışılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Güney Amerika'daki nehirler ve göller hakkında araştırma yapar. Her grup büyük nehirlerin özelliklerini (uzunluk, geçtiği ülkeler, döküldüğü yer, ait olduğu havza vb.) ve büyük göllerin özelliklerini (büyüklük, bulunduğu ülke, göllere dökülen veya göllerden çıkan nehirler vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda Güney Amerika'daki en önemli nehirler ve göller üzerine quiz yapılır ve ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak "Amazon Nehri'nde Yolculuk" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup internet ve görsel materyaller kullanarak Amazon Nehri üzerinde bir "yolculuk" yapar. Nehrin kaynağı, geçtiği ülkeler, uzunluğu, genişliği, derinliği, canlı çeşitliliği ve döküldüğü yer gibi özellikleri araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Amazon Nehri'nin dünya üzerindeki en yüksek su hacmine sahip nehir olduğu sonucuna ulaşılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Güney Amerika'nın doğal kaynaklarını (petrol, doğalgaz, kömür, altın, bakır, ormanlar vb.) araştırır. Her grup farklı bir doğal kaynağı ve bunun en yoğun bulunduğu bölgeleri inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda doğal kaynakların bölgesel ve ekonomik gelişim üzerindeki etkisi hakkında ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey ve Güney Amerika'da yaygın olan başlıca dinleri ve halk gruplarını araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Amerikan kıtasında en yaygın dinler ve etnik gruplar hakkında ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kolomb Öncesi dönemde yaşamış gelişmiş medeniyetleri (Maya, İnka ve Aztek) araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda bu medeniyetlerin hangi bölgelerde yoğunlaştığı ve dönemin teknik imkânlarının sınırlı olmasına rağmen önemli bir kültürel miras bıraktıkları sonucuna ulaşılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Amerika kıtasının bölgesel ayrımını (Kuzey, Orta ve Güney Amerika) araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceleyerek o bölgeye ait ülkeleri, yüzölçümünü, nüfusunu, en büyük şehirlerini, nüfus yoğunluğunu ve doğal

nüfus artışını belirler. Her grup tablo ve grafik içeren kısa bir sunum hazırlar. Sonunda Amerika kıtasının tarihî, ekonomik ve kültürel özellikleri nedeniyle Kuzey, Orta ve Güney Amerika olarak üç bölgeye ayrıldığı sonucuna ulaşılır.

- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey ve Güney Amerika'daki en bilinen turistik merkezleri araştırır. Her grup kendi bölgesine ait turistik merkezler hakkında kısa bir multimedya sunumu (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda turizmin önemi ve bir ülke ya da bölgenin gelişimine etkisi üzerine sınıfça tartışma yürütülür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Kuzey ve Güney Amerika'daki büyük ülkelerin (Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve Brezilya) temel coğrafi özelliklerini araştırır. Her grup bu ülkelerden biri veya her biri hakkında çalışma yapar. Kısa bir multimedya sunumu hazırlar (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin), sunumu diğer gruplara yapar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda bu ülkelerin coğrafi özellikleri karşılaştırılarak ortak bir değerlendirme yapılır.
- Her öğrenci bireysel olarak öğretmenin yönergesine uygun şekilde Kuzey ve Güney Amerika'nın boş haritasını doldurur (ülkeler, denizler, nehirler, dağlar vb.).

Konu: AVUSTRALYA VE OKYANUSYA COĞRAFYASI

Toplam ders saati: 9

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Avustralya ve Okyanusya'nın coğrafi konumunu açıklar ve coğrafi harita üzerinde Avustralya ile Okyanusya'nın sınırlarının nereden geçtiğini gösterir.
2. Coğrafi harita yardımıyla Avustralya'nın doğal-coğrafi özelliklerini açıklar: kıyı yapısı, yer şekilleri (relief), iklim, hidrografya ve doğal kaynaklar.
3. Avustralya'nın beşerî-coğrafi özelliklerini açıklar: nüfus sayısı, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler, halklar ve Avustralya'da görülen diğer kültürel özellikler.
4. Coğrafi harita yardımıyla Avustralya ve Okyanusya'nın bölgesel ayrımını açıklar; her bölgeye ait ülkeleri belirler ve en bilinen turizm merkezlerini adlandırır.

Konular (ve kavramlar):	**Değerlendirme standartları:**
• **Avustralya ve Okyanusya'nın doğal-coğrafi özellikleri** (geografik konum, kıyıların girintili çıkıntılı yapısı, adalar, Tasmanya, Yeni Zelanda, Yeni Gine, ada grupları: Melanezya, Mikronezya, Polinezya,	• Avustralya'nın coğrafi konumunu açıklar, coğrafi harita üzerinde sınırlarının nerede bulunduğunu gösterir ve dünyanın en küçük yüzölçümüne sahip devlet-kıta olarak Avustralya'yı tanımlar.

yarımadalar: York, Arnhem Land, denizler: Timor Denizi, Arafura Denizi, Tasman Denizi, Mercan Denizi, körfezler: Carpentaria Körfezi, Büyük Avustralya Körfezi, yer şekilleri, Avustralya Ovası, Büyük Su Bölümü Dağları, plato alanları, çöller: Büyük Kum Çölü, Büyük Victoria Çölü, iklim ve iklim tipleri, bitki örtüsü: okaliptüs, akasya, hayvanlar: kanguru, koala, emu kuşu, dingo köpeği, Tazmanya canavarı, nehirler: Murray, göller: Eyre Gölü, doğal kaynaklar: petrol, kömür, doğal gaz, elmas, altın, gümüş, demir, nikel, alüminyum).	• Okyanusya'yı, çok sayıda adadan oluşan bir bölge olarak açıklar ve bu adaların üç büyük ada grubuna ayrıldığını belirtir: Melanezya, Mikronezya ve Polinezya. • Coğrafi harita yardımıyla Avustralya'nın kıyı yapısını açıklar; en büyük adaları, yarımadaları ve körfezleri ve bunların hangi bölgelere ait olduğunu belirler ve Avustralya'nın kıyı girintisi az olan bir kıta olduğunu ifade eder. • Avustralya'da hâkim olan yer şekillerini açıklar ve coğrafi harita üzerinde başlıca fizikî bölgeleri (ovalar, plato alanları, dağlar ve çöller) belirler ve bunların hangi alanlarda yayıldığını gösterir. • Avustralya'nın hangi sıcaklık kuşaklarında yer aldığını ve baskın iklim tiplerini açıklar; bu iklimlerin özelliklerini ve yayılış alanlarını belirtir. Ayrıca bitki ve hayvan dünyasının başlıca temsilcilerini tanımlar. • Okyanusların ve denizlerin Avustralya'nın iklim özellikleri üzerindeki etkisini açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Avustralya'nın kıyı yaptığı okyanus ve denizleri ile en büyük nehir ve göllerini adlandırır. • Avustralya'nın sahip olduğu önemli doğal kaynakları (petrol, kömür, doğal gaz, elmas, altın vb.) ve bunların yoğunlaştığı bölgeleri açıklar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. •
• **Avustralya ve Okyanusya'nın beşerî-coğrafi özellikleri** (nüfus, nüfus yoğunluğu, doğal nüfus artışı, dinler: Hristiyanlık, İslam, Hinduizm, Budizm, halk grupları: Aborjinler, en büyük şehirler: Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth, Adelaide, Auckland, bölgeler: Avustralya, Yeni Zelanda, Melanezya, Mikronezya, Polinezya, turizm merkezleri: Büyük Set Resifi, Bora Bora, Fiji, Sidney Opera Binası, Kraliyet Sergi Sarayı).	• Avustralya'daki toplam nüfusu belirtir ve nüfusun en yoğun olarak hangi bölgelerde toplandığını açıklar. • Avustralya'nın farklı bölgelerinde nüfus yoğunluğunun değişkenlik gösterdiğini tespit eder ve harita üzerinde açıklar. • Doğal nüfus artış hızını, bunun nedenlerini ve sonuçlarını açıklar; demografik değişimin özelliklerini değerlendirir. • Avustralya'da yaygın olan başlıca dinleri belirtir ve hangi dinin hangi bölgelerde daha baskın olduğunu açıklar. • Coğrafi harita yardımıyla Avustralya'daki önemli turistik merkezleri ve

	kültürel-tarihî yapıları belirler ve temel özelliklerini açıklar. • Avustralya'nın en büyük şehirlerini adlandırır ve coğrafi harita üzerinde gösterir. • Coğrafi harita yardımıyla bölgesel birimleri (Avustralya, Yeni Zelanda, Melanezya, Mikronezya, Polinezya) belirler ve bu bölgelere ait ülkeleri sınıflandırır.

Etkinlik örnekleri:

- Öğrenciler küçük gruplara/ikili olarak, internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya ve Okyanusya'nın sınırlarını ve yüzölçümünü araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda Avustralya ile Okyanusya'nın büyüklüğü ve coğrafi konumu hakkında sınıfça tartışma yürütülür.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya kıyılarının girintili çıkıntılı yapısını araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceler: büyük adalar (hangi ülkelere ait oldukları), yarımadalar (hangi ülkelerde bulundukları) ve körfezler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sunum sırasında diğer gruplar birer soru sorar. Sonunda Avustralya'nın hangi bölgelerinin en belirgin kıyı özelliklerine sahip olduğu hakkında ortak bir sonuç çıkarılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak "Avustralya Çöllerinde Yolculuk" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup belirli bir çölü internet ve görsel materyaller kullanarak araştırır; konumu, büyüklüğü, sıcaklık değerleri ve yağış miktarı gibi özellikleri inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda çöllerin özellikleri karşılaştırılarak ortak bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya'nın iklimini araştırır. Her grup belirli bir iklim faktörünü (denizlere ve okyanuslara yakınlık, yer şekilleri vb.) ve bir iklim tipinin özelliklerini (yayılış alanı, sıcaklık, yağış, bitki ve hayvan örtüsü vb.) inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda iklimin insanların yaşam biçimi üzerindeki etkisi tartışılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya'daki denizler, nehirler ve göller hakkında araştırma yapar. Her grup Avustralya'nın hangi okyanus ve denizlere kıyısı olduğunu, büyük nehirlerin özelliklerini ve büyük göllerin özelliklerini inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve coğrafi harita üzerinde gösterir. Sonunda Avustralya'nın yüzey suları açısından yetersiz olduğu sonucuna ulaşılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya'nın doğal kaynaklarını (petrol, kömür, doğal gaz, elmas, altın vb.) araştırır. Her grup farklı bir doğal kaynağı ve bunun yoğun bulunduğu bölgeleri inceler. Her grup kısa bir sunum hazırlar, diğer gruplara sunar ve harita üzerinde gösterir. Sonunda doğal kaynakların ülke gelişimine etkisi tartışılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya ve Okyanusya'nın bölgesel ayrımını araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi inceleyerek ülkeleri, yüzölçümünü, nüfusunu ve en büyük şehirlerini belirler. Her grup tablo ve grafik içeren kısa bir sunum hazırlar.

Sonunda Avustralya ve Okyanusya'daki nüfus dağılımı, yoğunluk ve büyük şehirler hakkında ortak bir değerlendirme yapılır.

- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya'da yaygın olan başlıca dinleri ve halk gruplarını araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Avustralya kıtasında en yaygın dinler ve etnik gruplar hakkında sınıfça bir değerlendirme yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Aborjin kültürü ve sanatını araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda yerli halkta (Aborjinlerde) meydana gelen değişimler (nüfus, kültür vb.) üzerine tartışma yapılır.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılarak internet ve görsel materyaller kullanmak suretiyle Avustralya ve Okyanusya'daki en önemli turistik yerleri araştırır. Her grup farklı bir bölgeyi (doğal ve kültürel çekicilikler, coğrafi konum, turistik yerler vb.) inceler. Her grup kısa bir multimedya sunumu (görseller, haritalar, video/ses materyali ve metin) hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda turizmin önemi ve bölgesel kalkınmaya etkisi tartışılır ve en önemli turistik yerler belirlenir.
- Öğrenciler grup halinde "turizm ajansı" rolü üstlenerek Avustralya ve Okyanusya'ya yönelik bir tanıtım broşürü hazırlar. Broşürde ziyaret edilecek turistik yerler, ülke, konuşulan dil, para birimi, başkent, önemli kültürel değerler, geleneksel yemekler ve iklim özellikleri yer alır. Hazırlanan broşürler sınıfta paylaşılır ve öğrenciler en çok gitmek istedikleri yeri seçer.
- Her öğrenci bireysel olarak öğretmenin yönergesine uygun şekilde Avustralya'nın boş haritasını doldurur (bölgeler, denizler, adalar, çöller vb.).

Konu: KUTUP BÖLGELERİNİN COĞRAFYASI

Toplam ders saati: 3

Öğrenme kazanımları:
Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Kutup bölgelerinin coğrafi konumunu ve doğal-coğrafi özelliklerini açıklar.
2. Kutup bölgelerinin nüfus durumunu ve yerli halkın yaşam biçimini açıklar.
3. Kutup bölgelerinde yapılan araştırmaların önemini belirtir ve küresel ısınmanın kutup bölgeleri üzerindeki ve bu bölgeler aracılığıyla dünyanın geri kalanı üzerindeki sonuçlarını açıklar.

Konular (ve kavramlar):	**Konular (ve kavramlar):**
• **Kutup bölgelerinin doğal-coğrafi özellikleri** (Arktik, Antarktika, Grönland, kutup iklimi, buzullar, buzdağları, buz kütleleri,	• Antarktika kıtasının ve diğer kutup bölgelerinin coğrafi konumunu açıklar ve bunları harita üzerinde gösterir (nerelere yayıldıkları ve hangi alanları kapsadıkları).

ren geyikleri, penguenler, kutup ayısı, foklar, balinalar)	• Kutup bölgelerinin iklim özelliklerini ve bu bölgelere özgü hava koşullarını açıklar. • Kutup bölgelerindeki bitki ve hayvan dünyasının başlıca temsilcilerini sayar ve temel özelliklerini açıklar. • Küresel ısınmanın kutup bölgeleri üzerindeki etkisini açıklar. • Küresel ısınma nedeniyle kutup bölgelerinde meydana gelen değişimlerin dünya iklimi üzerindeki etkilerini açıklar.
• **Kutup bölgelerinin beşerî-coğrafi özellikleri** (Eskimolar, iglo (kar/ buz evleri), Robert Peary, Roald Amundsen)	• Kutup bölgelerinin nüfus durumunu açıklar. • Kutup bölgelerinde yaşayan yerli halkın yaşam biçimini açıklar. • Robert Peary ve Roald Amundsen'in Kuzey ve Güney Kutbu'na yapılan yolculuklar açısından önemini açıklar. • Kutup bölgelerinde yapılan araştırmaları ve bu araştırmaların önemini açıklar.

Etkinlik örnekleri

- Küçük gruplara ayrılan öğrenciler "Kutup bölgelerine ziyaret" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup, internet ve görsel materyaller kullanarak belirli bir kutup bölgesini "ziyaret eder" ve araştırma yapar. Her grup, kendi "ziyareti" hakkında (coğrafi konum, büyüklük, keşif/sömürge tarihi, doğal özellikler vb.) kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Etkinliğin sonunda tüm sınıf birlikte tartışma yapar ve Arktik, Antarktika ve Grönland'ın özelliklerini karşılaştırır.
- Küçük gruplara ayrılan öğrenciler, internet ve görsel materyaller kullanarak küresel ısınma ve bunun kutup bölgeleri üzerindeki etkilerini araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve sınıfta paylaşır. Ardından öğrenciler birlikte küresel ısınmanın sonuçları ve iklim değişiklikleri üzerindeki etkileri hakkında tartışma yapar.
- Küçük gruplara ayrılan öğrenciler "Kutup bölgesinde tatil" etkinliğini gerçekleştirir. Her grup, bir kutup bölgesinde kış veya yaz tatili sırasında yerli bir aileyle "yaşadığını" hayal ederek internet ve görsel materyallerden yararlanır. Gruplar, kaldıkları "yer" hakkında (yerleşim ve yerli halkın yaşam biçimi) kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar. Sonunda Arktik, Antarktika ve Grönland'daki nüfus ve yaşam biçimleri karşılaştırılır.
- Küçük gruplara ayrılan öğrenciler, internet ve görsel materyaller kullanarak kutup bölgelerinin keşfi ve günümüzde yapılan bilimsel araştırmalar hakkında inceleme yapar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve sınıfta paylaşır. Ardından kutup bölgelerinin insanlık tarafından keşfi ve kullanımının önemi üzerine ortak tartışma yapılır.

KAPSAYICILIK, TOPLUMSAL CINSIYET EŞITLIĞI/CINSIYET DUYARLILIĞI, KÜLTÜRLERARASILIK VE DISIPLINLER ARASI ENTEGRASYON

Öğretmen, tüm öğrencilerin ders içi etkinliklere katılımını sağlayarak kapsayıcılığı güvence altına alır. Bu doğrultuda her öğrencinin bilişsel ve duygusal olarak aktif katılımını desteklemek için uygun öğretim yaklaşımlarını (bireyselleştirme, farklılaştırma, ekip çalışması ve akran desteği) kullanır. Özel gereksinimli öğrencilerle çalışırken bireysel eğitim planı (öğrenme çıktıları ve değerlendirme standartları uyarlanmış şekilde) uygular ve mümkün olduğunca diğer destek personelinin (kişisel ve eğitim asistanları, eğitim aracılar, gönüllü tutorlar ve kaynak merkezi okullarından profesyoneller) desteğinden yararlanır. Öğrenme güçlüklerini zamanında belirleyebilmek, öğrencileri teşvik etmek ve öğrenme çıktılarına ulaşmalarını desteklemek amacıyla tüm öğrencileri, özellikle de kırılgan gruplardan olanları düzenli olarak izler.

Etkinliklerin uygulanması sırasında öğretmen kız ve erkek öğrencileri eşit şekilde ele alır ve cinsiyete dayalı stereotip roller vermemeye dikkat eder. Grup çalışmaları oluşturulurken cinsiyet açısından dengeli bir dağılım sağlamaya özen gösterir. Öğretim materyallerinin seçiminde cinsiyet ve etnik/kültürel açıdan duyarlı, toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen ve kültürlerarasılığı teşvik eden görseller ve örnekler kullanır.

Mümkün olduğunda öğretmen, dersin planlanması ve uygulanması sırasında konu, içerik ve kavramlar arasında entegrasyon sağlar. Bu entegrasyon, öğrencilerin diğer derslerden edindikleri bakış açılarını bu dersle ilişkilendirmelerine ve farklı alanlardaki bilgileri bütüncül bir şekilde birleştirmelerine imkân tanır.

ÖĞRENCİ BAŞARILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin beklenen değerlendirme standartlarına ulaşabilmesi için öğretmen, öğretim ve öğrenme süreci boyunca öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesine ilişkin bilgi toplar. Etkinliklere katılım için öğrencilere, gerçekleştirilen etkinlik/görevdeki başarı düzeyini gösteren ve geliştirmeye yönelik yönlendirmeler içeren geri bildirim verilir (biçimlendirici değerlendirme). Bu amaçla öğretmen aşağıdaki unsurları takip eder ve değerlendirir:

- öğretmen veya sınıf arkadaşları tarafından sorulan sorulara verilen sözlü yanıtlar,
- veri toplama amaçlı araştırma etkinlikleri,
- ürünler (multimedya sunumları, posterler, broşürler ve diğer sunum türleri),
- küçük grup çalışmalarına katkı,
- ev ödevleri ve
- quiz ve testlere verilen yanıtlar.

Her temanın öğrenilmesi tamamlandıktan sonra öğrenci, öğrenme standartlarına ulaşma düzeyine göre sayısal bir sonuç değerlendirmesi (sumatif not) alır. Sumatif değerlendirme, bilgi testi sonucunun ve çeşitli biçimlendirici değerlendirme teknikleriyle belirlenen gelişim düzeyinin birleşimi olarak oluşturulur. Öğrenci yıl içinde ve yıl sonunda sayısal notlar alır.

Müfredatın uygulanmasının başlangıcı	2026/2027 Eğitim yılı
Kurum/program sağlayıcısı	Eğitimi Geliştirme Bürosu
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmî Gazetesi'nde yayımlanan İlköğretim Kanunu'nun 30. maddesinin 3. fıkrasına (161/19, 229/20, 3/25 ve 74/25 sayılı değişiklikler) göre, Eğitim ve Bilim Bakanı, 8. sınıf için Coğrafya dersine ilişkin öğretim programını kabul etmiştir.	No. 12-12084/4 12.09.2025 yılı Eğitim ve Bilim Bakanı, Prof.Dr.Vesna Yanevska _____